

Als de vos passie spreekt...

Af en toe moet je even stilstaan, goed om je heen kijken en je afvragen of je nog wel op de goede weg bent. Blindelings doorhollen levert het gevaar op dat je paradoes voor een afgrond komt te staan en er misschien zelfs induikelt.

Er is alle reden om ons af te vragen of we met de arbeidstijdverkorting wel op de goede weg zijn. Wij zijn bang van niet. Toen een jaar of wat geleden de Industriebond-FNV als een van de eerste de leus van de ATV aanhief was het gehuil niet van de lucht. Vrijwel de gehele pers en de andere media hadden geen woorden genoeg om die gedachte de grond in te trappen. Dat beeld is - wonderlijk snel - helemaal veranderd. Afgezien van een enkele loslopende ekonoom is de hele meute het er nu over eens dat 'ATV moet!'. Alleen - er moet voor ingeleverd worden. Minister de Koning heeft zelfs laten blijken dat hij er voor voelt ATV met inleveren verplicht te stellen. Kan dat de bedoeling, dat wil zeggen onze bedoeling zijn?

Er zit een luchtje aan die plotselinge bekering. Ze stinkt. Het wordt met de dag duidelijker dat de ondernemers en de regering in de ATV-met-inleveren een middel zien om het doodzieke kapitalisme weer gezond te maken - op kosten van de loontrekkers. Er is in de economie van de hele kapitalistische wereld een proces gaande van reorganisatie en stroomlijning. Daarin past ook een kortere werkweek - als de loonkosten maar omlaag gaan. Elseviers Weekblad (16 juli) is daar cynisch openhartig over. Het blad vraagt zich af of de ATV meer banen oplevert en geeft dan zelf het antwoord dat 'dat...ook helemaal niet de bedoeling (is) van arbeidsduurverkorting. De lonen moeten omlaag, hoe dan ook.' (kursief van ons, red.)

Sommige (grote) ondernemingen proberen uit de ATV nog een ander slaatje te slaan. Ze verbinden er zogenaamde flexibele roosters aan. 't Is net zulk boerenbedrog als de propaganda voor deeltijdbanen. Daarmee hoopt men de arbeidsproductiviteit (nog) verder op te

schroeven. Minder loon en meer productie: de geloofsbelijdenis van het kapitalisme.

Dat er door ATV in deze stijl een aanval gedaan wordt op de werkloosheid is ook duidelijk een fabeltje. Wie controleert trouwens of de vrijkomende tijd wordt bezet door nieuwe arbeidskrachten? Zeker niet de arbeiders of de vakbonden. Dat is nog steeds het exclusieve voorrecht van de ondernemer.

De situatie begint knap benauwend te worden. Het ziet er naar uit dat we met z'n allen in een levensgrote val gelokt worden. Arbeidstijdverkorting kan een prima zaak zijn, mits uitdrukkelijk verbonden met een strikte handhaving van de *reële lonen*, dat wil zeggen dus met een *volledige prijscompensatie*. En bovenal verbonden met een strikte controle over het aanstellen van nieuw personeel, op de werkvloer en door de vakbonden. Het is de hoogste tijd dat de arbeidersbeweging - arbeiderspartijen en vakbonden - zich op zulk een strategie gaan bezinnen.

We hopen dat de artikelen in dit thema, als vervolg op 'Arbeidstijdverkorting - lukt 't ... en hoe dan?' in SOLIDARITEIT nr. 1 van mei 1983, van die bezinning een uitdrukking zijn:

- een verslag van een conferentie, die de 'Werkgroep Arbeidstijdverkorting en Werkgelegenheid' in samenwerking met de 'Dialogo van Driebergen' 28 mei j.l. in Amsterdam organiseerde,
- twee tegenover elkaar staande standpunten over de CAO voor de Rotterdamse stukgoedbedrijven, waarover de Vervoersbond-FNV 15 augustus j.l. een referendum heeft gehouden; is loon inleveren voor ATV wel of niet acceptabel,
- een beschouwing over het voorstel van het hoofdbestuur van de ABOP om voor ATV min of meer evenredig in te leveren; over dit voorstel worden in september ledenvergaderingen georganiseerd en heeft 30 september een Buitengewone Algemene Ledenvergadering plaats.

De Redactie

Oproep 1

SOLIDARITEIT wil meer zijn dan een vriendelijk gelezen blad met een aardig abonneebestand.

Het bestaansrecht van solidariteit ligt immers in de gebruikswaarde in vooral de vakbondspraktijk.

Toch zijn abonnees een belangrijke voorwaarde om solidariteit voort te laten bestaan. En ook al groeien onze rijen gestaag, dat neemt niet weg dat een flinke uitbreiding zeer welkom is. Daarom roepen we lezeressen en lezers op abonnee te worden en abonnees te werven.

foto Gerry Wissink, 11 juni 1983 Utrecht